

Molts dels afectats són jubilats que no van cotitzar a la Seguretat Social però que paguen impostos

Marta Clércoles
BARCELONA

El Síndic denuncia que 900 persones han de pagar-se la sanitat pública

469 famílies abonen cada mes 82 euros al CatSalut

El Síndic de Greuges, Rafael Ribó, ha demanat al Defensor del Poble que insti el ministeri de Sanitat perquè l'Estat garanteixi assistència sanitària gratuïta a tots els ciutadans, al marge dels seus recursos econòmics i de la seva afiliació o no a la Seguretat Social. Tot i que el model sanitari de l'Estat es defineix com a universal, a la pràctica, hi ha un petit grup de ciutadans que en queden exclosos. A Catalunya, són 897 persones -469 titulars i 428 beneficiaris-, que només tenen dret a l'assistència gratuïta si paguen una quota mensual de 82,33 euros al Servei Català de la Salut (CatSalut).

L'origen d'aquesta inequitat es remunta a l'època en què la sanitat pública anava lligada a la Seguretat Social: només qui cotitzava o havia cotitzat (i les persones beneficiàries) tenien dret a la prestació; la resta s'ho pagava o anava a beneficència. Però des del 1986, amb la llei general de sanitat, el dret a la prestació es va desvincular de la Seguretat Social i es va establir un finançament lligat als impostos i no pas a les cotitzacions. La llei del 1986 va definir el model sanitari com a universal. Amb tot, per raons de "crisi econòmica" es va preveure una universalització "d'aplicació gradual".

Des de llavors, diversos decrets han fet extensiu el dret a la sanitat pública gratuïta a altres col·lectius aliens al règim de la Seguretat Social. Per exemple, a persones sense recursos -amb ingressos anuals inferiors al salari mínim interprofessional- que no estaven cobertes pel sistema de la seguretat social, o a immigrants inscrits al padró.

Aportació mensual

El problema es planteja amb aquelles persones que no compleixen cap d'aquests requisits: no estan per sota del salari mínim, no han cotitzat a la Seguretat Social, no són immigrants, etc. En el cas de Catalunya, un decret del 1991 va estendre els serveis sanitaris públics a aquestes persones a canvi d'una aportació mensual dels titulars al CatSalut, seguint un sistema similar al de les quotes abonades a mútues i entitats d'assegurança.

El col·lectiu afectat per aquesta situació abasta des de jubilats que no van cotitzar en el seu moment i que viuen de rendes mitjanes que superen el salari mínim, a professionals liberals. L'oficina del Síndic ha rebut darrerament dues queixes de jubilats afectats per aquesta situació. En un dels casos, es tracta d'un matrimo-

ni que cobra 9.000 euros a l'any i que han de pagar cada mes al CatSalut per tenir assistència sanitària pública.

Però al marge del nombre de reclamacions, el Síndic ha decidit actuar d'ofici per una qüestió de concepte: si la sanitat es finança amb els pressupostos generals, tots els ciutadans hi han de tenir dret, perquè tots paguen impostos directes -si no n'estan exempts- i indirectes.

Des del departament de Salut, reconeixen que la col·laboració econòmica que fan els 469 titulars que paguen una quota mensual "no està justificada" i es proposa obrir un debat estatal per regular la situació i unificar els drets d'aquest col·lectiu a tot l'Estat. De fet, l'Estat té la competència exclusiva de regular a través d'una llei bàsica les condicions d'accés a l'assistència sanitària.

Els serveis sanitaris públics no són gratuïts per a tots els ciutadans